

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2020

Styrelse:

Ordförande: Ann-Britt Zakrisson (teckningsrätt) (avgår på årsmötet 2020-09-17)
Vice ordförande: Therese Sterner (ordförande årsmötet 2020-09-17 teckningsrätt från samma datum)

Sekreterare Pia Kalm-Stephens

Kassör Margareta Eriksson (teckningsrätt)

Ordinarie ledamöter
Susanne Bengtsson-Lund (vice ordförande årsmötet 2020-09-17)
Maria Rosengren
Kersti Theander (avgående ledamot årsmötet (2020-09-17)
Sara Appeltofft

Nya ledamöter 2020 Maria Emilsson (nyval 2020-09-17)
Caroline Stridsman (nyval 2020-09-17)

Webmaster Birgitta Lagercrantz
Marianne Eduards

Övriga uppdrag:

Revisorer Ann-Charlotte Sundqvist
Ulrika Hellberg

Revisorssuppleant Britt Eliasson Runed (1 år)

Valberedning Åsa Persson (sammankallande) (avgående 2020-09-17)
Anna Nordlind (sammankallande fr o m 2020-09-17)
Britt-Marie Wallström
Camilla Ivarsson (nyval 2020-09-17)

Medlemsansvarig Susanne Bengtsson-Lund

Stipendiekommittè Ann-Britt Zakrisson (ASTA)
Caroline Stridsman
Lena Lundh
Marina Jonsson

Kvalitetsarbete och forskning

ASTA har under pandemin arbetat för att stimulera till kvalitetsutveckling och forskning inom området astma, allergi och KOL.

Vetenskaplig utställning

De planerade utbildningsdagarna i Västerås fick ställas in pga. pandemin.

Stipendier

Inga sökande

Medlemsbidrag

Inga sökande

Arbetsgrupper

Styrelseuppdrag i samband med ASTA-dagarna.

Checklistan för styrelsens uppdrag i samband med ASTA-dagarna har utvärderats och uppdaterats inför 2020 års ASTA-dagar.

Mångkulturellt arbete med astma, allergi och KOL.

En arbetsgrupp planerades att tillsättas för att ta fram kunskapsbaserade dokument gällande arbete med personer med annan kulturell bakgrund. Pga. bristande underlag och medlemsintresse lades denna arbetsgrupp ner under året.

Enkät angående implementering av de nationella riktlinjerna

Sara Appeltofft och Susanne Bengtsson Lund har genomfört en uppföljningsenkät hos ASTAs medlemmar gällande: Implementering av de nationella riktlinjerna i primärvård, öppenvård och slutenvård- hur har det gått? Syftet var att kartlägga hur de nationella riktlinjerna har införts i primärvård, öppenvård och slutenvård gällande barn/ vuxna samt vilket administrerings sätt för akutläkemedel som används vid astma. Resultatet visades på årsmötet 2020

Metod och omvårdnadsdokument gällande inhalationsteknik

En arbetsgrupp bestående av Annika Lindh, Karlstad, samt Ulrika Berg och Benita Björk, Skåne, tillsattes för att arbeta med inhalationsteknik.

Forskningsplan gällande registerstudie

Forskningsplan för en registerstudie genom utnyttjande av LVR-data har utarbetats. Caroline Stridsman ansvarar för igångsättandet inom ramen för OLIN-studierna.

Revidering av befintliga dokument

Arbetsbeskrivningen planerades att revideras under 2020, får anstå pga. pandemin. Diskussioner har förekommit om vi ska ta bort den helt då vi har nya kriterier samt tydliggjort interprofessionell samverkan.

Spirometridokumentet

Revidering påbörjades då ändring av doserna vid reversibilitets test har uppdaterats internationellt och utvärdering av syftet med PEF-mätning kommer att läggas till.

Utbildning och fortbildning

ASTA-dagarna

Årets utbildningsdagar planerade till Västerås, sköts upp pga. pandemin.

Utbildningsinsatser på högskolor och universitet

ASTA har agerat som ett stöd för uppstart av utbildningar för astma, allergi och KOL-sjuksköterskor på landets universitet och högskolor.

Medlemsmöte i samband med Barnläkarföreningens (BLF) allergimöte

BLF:s allergisektions höstmöte hölls digitalt i september.

Medlemskontakter

Medlemsbrev

Under året har ordförande skrivit fyra medlemsbrev via e-post.

Hemsidan

ASTA har en ny hemsida via Swenurse plattform. På hemsidan kan medlemmarna ta del av aktuell information, medlemsbrev, information om utbildningar och mycket annat. Birgitta Lagercrantz och Marianne Eduards är webmaster och tillsammans har de gjort förbättringar.

Facebook

Under 2020 har arbetet med en Facebook-grupp inom ASTA fortsatt. Syftet med denna är att på ett enkelt sätt sprida information till medlemmarna. För närvarande har gruppen 274 medlemmar.

Ansvarig i styrelsen: Susanne Bengtsson-Lund

Årsmöte

Ett digitalt årsmöte hölls 200917 med Åsa Andersson från Svensk sjuksköterskeförening som ordförande.

Styrelsemöten

Förutom ett kort möte i samband med årsmötet har styrelsen haft tre protokollförda styrelsemöten under året.

Ekonomi

Medlemsavgiften har under året varit oförändrad, d.v.s. 200 kr för verksamma medlemmar och 100 kr för pensionärer. En separat ekonomisk berättelse bifogas.

Nationellt arbete

Samarbete med berörda läkarorganisationer

Föreningen har under året haft ett gott samarbete med BLF:s allergisektion, Svensk Förening för Allergologer (SFFA) och Svensk Förening för Allmän-medicin (SFAM) nätverk, Nätverket för Astma-, Allergi- och KOL-intresserade Allmänläkare (NAAKA).

Spirometrikörkortet har fortsatt att utvecklas tillsammans med NAAKA där också en certifiering av utbildningen har diskuterats. Maria Rosengren är representant för ASTA.

Luftvägsregistret

Under 2020 har antalet patientregistreringar ökat till över 272 000 och 1000 enheter är anslutna i registret. Intresset har ökat för att använda luftvägsregistret som kvalitetsuppföljning i omhändertagandet av diagnosgruppen astma och KOL.

Flera större utbildningsmöten för användare har hållits i landet under året.

På luftvägsregistrets hemsida, <https://lvr.registercentrum.se/>, finns all information som rör registret, både när det gäller intresseanmälan, manualer, väntrumsinformation, patientinformation mm. Här finns även namn och telefonnummer till de regionala och lokala koordinatörerna.

Kontaktperson i styrelsen: Kersti Theander (fram till 200917)

Patientorganisationer (Astma och allergiförbundet samt Hjärt- och lungsjukas förening)

Ett fortsatt gott samarbete med patientorganisationerna har funnits under året.

Nationellt kunskapscentrum om matallergi och matöverkänslighet ett samarbete mellan Astma- och allergiförbundet, Karolinska Institutet och Livsmedelsföretagen, startade upp en referensgrupp "Att arbeta med matallergi" i arbetet för Bra mat för alla, där ASTA är representerat.

SARA-gruppen

ASTA har under året medverkat i SARA-gruppen och har representerats av Marianne Eduards. I gruppen ingår också representanter för sjukgymnaster/fysioterapeuter, dietister, SFFA, NAAKA och BLF:s allergisektion. Astma- och allergiförbundet är sammankallande och ordförande.

Nationella riktlinjer/Kunskapsstyrning – Nationellt Programområde (NPO) samt Nationell arbetsgrupp (NAG) Lung och allergi, SKR.

ASTA har fortlöpande deltagit i diskussioner och workshops gällande Socialstyrelsens nationella riktlinjer och kunskapsstyrningskonceptet.

Vårdförbundet

En viktig del i samarbetet är att vår förening anlitar deras medlemservice. Samarbete har inletts bl a för att se över lönerna för de astma/KOL-sjuksköterskor som föreläser/utbildar på universitet och högskolor.

Svensk sjuksköterskeförening

ASTA ingår sedan flera år i Svensk sjuksköterskeförening nätverk för sektioner och nätverk. ASTA:s kontaktperson är Ann-Britt Zakrisson (fram till 2020-09-17) som har deltagit i ordförandekonferens/Föreningsstämma.

Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025

ASTA är fortsatt med i Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025, www.tobaksfakta.se Syftet är att samla opinion i alla samhällssektorer för ett politiskt beslut i kommande mandatperiod för ett måldatum – förslaget är år 2025 – då rökningen ska ha minskat till mindre än 5%. ASTA är en av ca 50 organisationer som stödjer behovet av en skärpt tobakspolitik.

Smart

Smart är en anti-tobak-organisation som skriver kontrakt med ungdomar om att inte börja röka. ASTA stödjer den organisationen genom att de lägger ut vår logga på deras hemsida.

Remissvar

- NAG Lung- Allergi ang. certifiering av astma/KOL mottagningar, ett gemensamt nationellt dokument.
- Svensk sjuksköterskeförening Organisationsutredning
- Svensk sjuksköterskeförening Nära vård

Internationellt arbete

Respiratory Nurses Association (ERNA) har lagts ner då verksamheten inryms i sjuksköterskesektionen i ERS 9.3. De anordnar öppna medlemsmöten på internationella kongresser, tex European Respiratory Society (ERS) och EAACI. Även EACCI har bildat en konstellation med dietister och sjuksköterskor där bl a Caroline Stridsman, Maria Emilsson och Therese Sterner samt Ann-Britt Zakrisson medverkar från ASTA.

Slutord

Styrelsen vill tacka alla engagerade medlemmar för ert arbete under året då pandemin Covid19 lamslog landet. Tillsammans har vi på olika sätt bidragit till att stimulera till en kunskapsbaserad vård av personer med astma, allergi och KOL. Vi ser med tillförsikt fram emot att fortsätta detta arbete.

Stockholm 2021-01-15

Pia Kalm-Stephens, sekreterare

Ordförande Therese Sterner

Margareta Eriksson

Maria Rosengren

Sara Appeltofft

Susanne Bengtsson-Lund

Maria Emilsson

Caroline Stridsman

Marianne Eduards

Birgitta Lagercrantz